

Warszawa, 12 listopada 2014 r.

SNB-3-8/15/2014

**Szanowny Pan
Janusz ŻBIK**

**Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
ul. Wspólna 2/4
00-050 Warszawa**

W nawiązaniu do otrzymanego w ramach konsultacji społecznych, przy piśmie z dnia 21 października 2014 r. znak DB-3bg-020-8(1)/14, NK 280380/14, *projektu Krajowego Planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii*,

Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki pragnie ustosunkować się do propozycji zawartych w przedmiotowym projekcie.

Prezentowane stanowisko **jest wynikiem dyskusji eksperckiej przeprowadzonej w grupach roboczych, koordynowanych przez SNB**, GR2 „Wyposażenie techniczne budynków” i GR6 „Racjonalizacja użytkowania energii”. Zebrane w niniejszym piśmie propozycje eksperckie, jak poniżej, odzwierciedlają podejście ekspertów do problemu.

Uwagi ogólne

Projekt Krajowego Planu stanowi wypełnienie wytycznych delegacji ustawowej, zawartej w art. 39 ust.2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. 1200). Wątpliwości budzi uznanie, za cel Krajowego Planu, podstawowego obowiązku spełnienia przez wszystkie budynki przepisów techniczno-budowlanych. Wydaje się, iż należałoby oczekiwać, iż w Krajowym planie powinny być pokazane większe ambicje, aniżeli spełnianie wymagań minimalnych standardu energetycznego, ustalonego w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych dla budynków.

Plan Krajowy powinien ustalać: cel oraz adresata celu, a ponadto koszty osiągnięcia celu oraz w jakim terminie zostanie on zrealizowany.

Istotna część projektu stanowi rys historyczny, który odnosi się do zasobów budowlanych i sposobów wykorzystania energii, a także finansowego wsparcia. Rys taki może stanowić wprowadzenie do Krajowego planu, ale nie może zastępować planowanych działań, co w przypadku opisu działań

realizowanych w oparciu o środki Funduszu Termomodernizacji i Remontów ma miejsce. Proponuje się zatem wprowadzenie do projektu Krajowego Planu, planu rozwoju Funduszu Termomodernizacji i Remontów na kolejne lata.

Analizując projekt Krajowego Planu można dojść do przekonania, iż został on przygotowany bez rozważenia kosztowej strony realizacji zadań.

Należy także zwrócić uwagę na podstawową wadę projektu nieokreślenie środków, jakie mają być przeznaczone, z budżetu, do realizacji celu. Wskazane dostępne sposoby finansowania wymagają aplikacji, która nie gwarantuje możliwości ich pozyskania.

Dla skutecznego wdrożenia Krajowego Planu istotne byłoby także uzupełnienie projektu o odniesienie się do etapu realizacji określonego celu tj. zdefiniowanie oczekiwanych wymiernych skutków, wynikających z jego wdrożenia.

Przywołane w dokumencie rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej nie mogą być uznane za wystarczające do aktywnego promowania budynków o niskim zużyciu energii.

Proponuje się w pkt 4 projektu, odnoszącym się do działań oraz wsparcia wprowadzenie odrębnego podpunktu, dotyczącego promocji oraz rozważenie możliwości uwzględnienia w nim, w szczególności takich działań jak:

- zwolnienia z podatku dochodowego dla budujących domy o niskim zużyciu energii,
- zachęty dla władz lokalnych do stosowania niższych stawek podatku od nieruchomości dla budynków o niskim zużyciu,
- wprowadzenie niższych stawek podatkowych dla kupujących czy wynajmujących takie budynki,
- inne np. niższe taksy notarialne, opłaty sądowe, szybsze decyzje administracyjne,
- promocja energooszczędnych instalacji (narzędzie – wyróżnik istnieje np. Zielone Rekomendacje Techniczne Instytutu Techniki Budowlanej) min. poprzez dodatkowe punkty w przetargach publicznych.

Równie istotnym sposobem promocji, w związku z rezygnacją z obowiązku określania klas energetycznych dla budynków, byłoby rozważenie określenia zasad podziału budynków na klasy, jako działania wspierającego realizację celu.

Z uwagi na fakt, iż, zgodnie z wymaganiami Warunków Technicznych, budynki wielorodzinne mają stanowić grupę budynków, których wskaźnik EP ma być relatywnie najniższy, działania promocyjne oraz wsparcie powinno być kierowane, w szczególności, do inwestorów budownictwa mieszkaniowego.

Uwagi szczegółowe

- w odniesieniu do pkt 1.1. projektu proponuje się:

inne sformułowanie dążenia do osiągnięcia celu głównego.

Uzasadnienie:

Nie jest jasne w rozumieniu zapisu „do dnia 31 grudnia 2020 r.....” czy chodzi o budynki już wzniesione czy budynki, które dopiero zostaną wzniesione po tej dacie.

- w odniesieniu do pkt 3 projektu proponuje się:

1) rozważenie wprowadzenia pojęcia „*efektywności energetycznej*” z uwzględnieniem efektywności kosztowej,

2) rozważenie przyjęcia okresu 10-letniego dla określania kosztów eksploatacji.

Uzasadnienie:

Racjonalne podejście do ograniczania zużycia energii wymaga uwzględnienia czynnika kosztowego proponowanych działań, który uwzględniałby sumę kosztów inwestycji oraz kosztów eksploatacji. Ze względu na niepewność, co do dostępności źródeł energii pierwotnej w horyzoncie czasowym 30-letnim, proponuje się przyjąć do rozważań okres 10-letni eksploatacji.

3) zastąpienie określenia „*budynki o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej*” określeniem *dobrej charakterystyki energetycznej*” lub „*korzystnej charakterystyki energetycznej*”.

Uzasadnienie:

Utrzymanie obecnego sformułowania jest sprzeczne z wymaganiami Warunków technicznych dla budynków, z których wynika niż im niższy wskaźnik EP tym lepsza charakterystyka energetyczna.

- w odniesieniu do pkt 4 projektu, w tym Tabeli 6 proponuje się:

rozważenie wprowadzenia instrumentu gwarantującego uzyskanie środków, w postaci utworzenia funduszu celowego adresowanego do nowo wznoszonych budynków.

Uzasadnienie:

Skuteczność działania Funduszu Termomodernizacji i Remontów, o której informuje się w pkt 4 w latach 1999-2013 pozwala zakładać utrzymanie skuteczności w latach następnych. Doświadczenia wypracowane przy okazji działania FTiR powinny być wykorzystane przy tworzeniu funduszu

celowego adresowanego do nowych budynków, którego celem byłoby wspieranie powstawania liczby budynków o niskim zużyciu energii.

- w odniesieniu do pkt 4.3.2. projektu proponuje się:

wskazanie jeszcze innych przykładów projektów demonstracyjnych i pilotażowych.

Uzasadnienie:

W Polsce wznoszone są budynki energooszczędne także w innych technologiach, aniżeli wskazane przez NFOŚiGW. Budynek energooszczędny można wznosić przy użyciu bardzo różnych, dostępnych technologii.

- w odniesieniu do pkt 4.3.3. projektu proponuje się:

przedstawienie wyników badań naukowych lub określenie dostępności tych wyników.

Uzasadnienie:

W punkcie tym brak jest wyników badań lub informacji, gdzie można uzyskać wyniki badań. Projekt badawczy był realizowany w oparciu o środki budżetowe, a więc szczegółowy opis projektu powinien stanowić informację publiczną. Przedstawionych, w projekcie Krajowego Planu, ogólnych informacji o projekcie badawczym nie można potraktować jako środków promocji.

Jednocześnie zwraca się uwagę na możliwe zagrożenia, wynikające z promowania konkretnych rozwiązań strukturalno-materiałowych i instalacyjnych budynków. Działanie takie może być źródłem zachowań korupcyjnych.

- w odniesieniu do pkt 4.5. projektu proponuje się:

rozważenie zróżnicowania określonego optymalnego poziomu wskaźnika, po kompleksowej termomodernizacji lub rozszerzenie pasma.

Uzasadnienie:

Propozycja ma na celu uwzględnienie zróżnicowania kosztów uzyskania optymalnego poziomu wskaźnika, po kompleksowej termomodernizacji. Koszty dojścia do tego wskaźnika będą różne, w przypadku budynków istniejących wzniesionych w różnym czasie (obowiązywania różnych przepisów). Należy zauważyć, iż rachunek ekonomiczny nie przekłada się na uzyskanie wskaźników ustalonych w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych dla budynków.

W Krajowym Planie nie spełniono wymogu określenia opłacalnych sposobów renowacji, właściwych dla typu budynków i strefy klimatycznej. Odniesiono się ogólnie do budynków, a nie do typów budynków przez co można uznać, iż propozycje zostały zmieszane ze sobą.

Należałoby w Krajowym Planie przedstawić symetrycznie sposoby promocji i wspierania nowych budynków, a także jak dofinansować termomodernizację budynków istniejących, oraz w jakim kierunku powinna zmierzać termomodernizacja budynków, jak również jak powinien być realizowany podział budynków na klasy energetyczne.

- w odniesieniu do projektu Oceny Skutków Regulacji proponuje się:

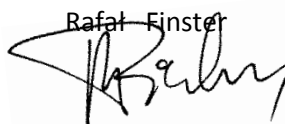
- 1) określić skutki wpływu zaostrzenia wymagań, które w istocie występują,
- 2) wskazać inne dokumenty i plany na które ma wpływ Krajowy Plan.

Uzasadnienie:

Wątpliwości budzi spójność działań, zawartych w Krajowym Planie z konsekwencją utrzymywania przez projektodawców stanowiska odnośnie do braku wpływu na gospodarkę. Utrzymanie zapisu o braku wpływu stanowi rozbieżność intencji wyrażonych dyrektywą 2010/31/UE z intencjami wyrażonymi w OSR Krajowego Planu.

Obecny zapis o braku wpływu proponowanych działań dla gospodarki stanowi zaprzeczenie ustaleń Warunków technicznych dla budynków, dotyczących poprawy standardu energetycznego. Krajowy Plan ma ponadto wpływ finansowy na inne dokumenty i plany.

Pozostaję z poważaniem

Rafał Finster

Prezes Zarządu SNB